

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

 ΙΔΡΥΜΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

 ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ - ΕΣΟΔΩΝ

 ΤΜΗΜΑΤΑ : ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
 : ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΑΣΦ/ΣΗΣ

 Ταχ. Διεύθυνση : Αγ. Κων/νου 8
 10241 ΑΘΗΝΑ

 Πληροφορίες : Χ. Δαφνομήλη
 : Αικ. Γαβότση

 Αριθ. τηλεφώνου : 210 52 15 260-262
 : 210 52 15 237

FAX : 210 52 23 228

 E – mail : asfika@otenet.gr

Αθήνα 15/2/2011

 Αριθμ. Πρωτ.
 Α31/273

 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
 ΑΡ. : 13

ΠΡΟΣ:

 Όλα τα Υποκαταστήματα &
 Παραρτήματα Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ :

Ως ο συν/νος πίνακας διανομής

ΘΕΜΑ : «Αναγνώριση με εξαγορά του χρόνου σπουδών με τις διατάξεις της παρ. 18 του αρ.10 του ν.3863/2010 ως χρόνου ασφάλισης στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.».

ΣΧΕΤ.: Το με αριθ. πρωτ. Γ99/1/12/25.1.11 Γενικό Έγγραφο της Διοίκησης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

Με το ανωτέρω σχετικό, σας κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις της παρ.18 του άρθρ. 10 του ν. 3863/2010 : «**Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις**», με τις οποίες αντικαταστάθηκαν αυτές του άρθρ. 40 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ.165Α') και επανακαθορίστηκαν οι χρόνοι ασφάλισης στους φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και το Δημόσιο, που λαμβάνονται υπόψη για την συμπλήρωση των ημερών που απαιτούνται κατά περίπτωση, για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης των ασφαλισμένων.

Με την παρούσα εγκύκλιο σας επανακοινοποιούμε τις ανωτέρω διατάξεις και σας παρέχουμε οδηγίες για την εφαρμογή τους, όσον αφορά την αναγνώριση χρόνου σπουδών, ως συντάξιμου στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

Α. ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ:

Τα πρόσωπα που μπορούν να ζητήσουν την εν λόγω αναγνώριση, είναι όσοι φοίτησαν σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου, καθώς και όσοι σπούδασαν σε μέσες επαγγελματικές σχολές, δημόσιες ή ιδιωτικές, που έχουν αναγνωρισθεί από το κράτος, μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας τους.

Για την αναγνώριση απαραίτητη προϋπόθεση είναι η απόκτηση πτυχίου ή διπλώματος .Συνεπώς, δεν είναι δυνατή η αναγνώριση χρόνου σπουδών εάν δεν έχει αποκτηθεί το σχετικό πτυχίο ή δίπλωμα.

Οι μέσες επαγγελματικές σχολές θα σας γνωστοποιηθούν με Γενικό Έγγραφο, όταν μας αποσταλεί ο σχετικός κατάλογος, που συντάσσεται από το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης.

B. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ:

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις ορίζεται ότι, ο χρόνος που θα αναγνωρίζεται θα είναι ίσος με τα επίσημα ακέραια έτη σπουδών της οικείας σχολής, τα οποία προβλέπονται κατά τον χρόνο αποφοίτησης. Είναι ευνόητο ότι, αν κατά τον χρόνο φοίτησης στις αναφερόμενες σχολές υπάρχει ασφάλιση σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, δεν θα είναι δυνατή η αναγνώριση του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος.

Το προς αναγνώριση διάστημα, όπως προαναφέρθηκε, καθώς και το ότι τούτο δεν συμπίπτει με χρόνο ασφάλισης σε άλλο φορέα ή το Δημόσιο, θα δηλώνεται από τον αιτούντα με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86.

Επειδή όμως, είναι πιθανό να υπάρξουν λανθασμένες αναγνωριστικές αποφάσεις, κρίνουμε σκόπιμο να ζητείται και η προσκόμιση των ασφαλιστικών βιβλιαρίων - στοιχείων ή βεβαίωση του άλλου φορέα (προκειμένου να διαπιστωθεί αν εχώρησε σε άλλον φορέα, πλην του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., ασφάλιση).

Έτσι, μετά την διαπίστωση της πραγματοποίησης ή όχι ασφάλισης κατά τον χρόνο φοίτησης, η ασφαλιστική τακτοποίηση θα χωρήσει μόνο για τα κενά ασφαλισής χρονικά διαστήματα.

Η αναγνώριση θα γίνεται στον κλάδο σύνταξης του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. για 25 ημέρες κατά μήνα και 300 κατ' έτος.

Εάν η ασφάλιση που τυχόν έλαβε χώρα κατά τον χρόνο σπουδών είναι μειωμένη, δηλ. για λιγότερες από 25 ημέρες κατά μήνα, θα πρέπει να συμπληρωθεί με χρόνο σπουδών μέχρι τις 25 μηνιαίως.

Γ. ΑΡΜΟΔΙΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ –ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ:

Σύμφωνα με την παρ. 18 του αρ. 10, για την αναγνώριση χρόνου σπουδών απαιτείται αίτηση του ασφαλισμένου, που υποβάλλεται από 1/1/2011 και εφεξής.

Αρμόδιο Υποκ/μα ορίζεται το Υποκ/μα του τόπου κατοικίας των ασφαλισμένων.

Δικαιολογητικά:

1. **Αίτηση** ασφαλισμένου, (ως το σχετικό υπόδειγμα που επισυνάπτεται).
2. **Ασφαλιστικά βιβλιάρια – στοιχεία** του Ι.Κ.Α. –Ε.Τ.Α.Μ. ή και άλλων φορέων και σε περίπτωση έλλειψής τους, απόφαση ή βεβαίωση των φορέων για το αν υπήρξε ασφάλιση σε αυτούς, κατά τον χρόνο σπουδών του ασφαλισμένου.

Υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/86, στην οποία θα δηλώνεται:
  - Ότι για τον ζητούμενο προς αναγνώριση χρόνο δεν έχει λάβει χώρα ασφάλιση σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο.
  - Ο αιτούμενος αριθμός ημερών αναγνώρισης.
  - Τα χρονικά διαστήματα στα οποία εμπίπτει ο ζητούμενος προς αναγνώριση χρόνος.
  - Ότι ο ζητούμενος προς αναγνώριση χρόνος δεν έχει αναγνωρισθεί σε άλλο φορέα.
  - Ο τρόπος εξόφλησης της εισφοράς εξαγοράς (με δόσεις, εφάπαξ ή με παρακράτηση από την σύνταξη).
3. **Επικυρωμένο Αντίγραφο Πτυχίου ή διπλώματος** της σχολής φοίτησης. Αν η φοίτηση πραγματοποιήθηκε σε **ανώτατη ή ανώτερη σχολή της αλλοδαπής**, θα πρέπει το Πτυχίο να έχει αναγνωρισθεί ως ισότιμο με τα απονεμόμενα από τα Ελληνικά ανώτατα ή ανώτερα εκπαιδευτικά Ιδρύματα ή από την εκάστοτε αρμόδια Δημόσια Ελληνική αρχή {(Υπουργείο ή από το Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών της Αλλοδαπής (ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.), σήμερα Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) ή από το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.), κ.α.}.
4. **Βεβαίωση** της οικείας σχολής για τον προβλεπόμενο χρόνο φοίτησης σ' αυτήν, καθώς και την συνολική χρονική περίοδο φοίτησης του αιτούντος. Σε περίπτωση που ο προβλεπόμενος χρόνος φοίτησης αναφέρεται στο Πτυχίο ή στο Δίπλωμα δεν απαιτείται η βεβαίωση. Βεβαίωση επίσης δεν απαιτείται και για τις περιπτώσεις όπου η οικεία σχολή έχει ενταχθεί σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα ή έχει διακόψει τη λειτουργία της. Στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να προσκομίζεται σχετικό έγγραφο του εποπτεύοντος φορέα, (Υπουργείο Παιδείας κ.λ.π.).
5. **Φωτοτυπία του δελτίου της αστυνομικής ταυτότητα** (για τα πρόσωπα που ζητούν την αναγνώριση του χρόνου στις μέσες επαγγελματικές σχολές).

Δ. ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ- ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ:

Η αναγνώριση γίνεται με καταβολή εισφορών οι οποίες υπολογίζονται για κάθε μήνα με βάση το 25πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, επί του ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) για τον φορέα κύριας ασφάλισης.

Η καταβολή του ποσού της αναγνώρισης μπορεί να γίνει σε μηνιαίες δόσεις από τις οποίες, η πρώτη καταβάλλεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα της κοινοποίησης της αναγνωριστικής απόφασης, οι δε υπόλοιπες στο τέλος κάθε επόμενου μήνα.

Ο αριθμός των δόσεων είναι ισάριθμος με τους αναγνωριζόμενους μήνες.

Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής δόσης, συνεπάγεται επιβάρυνσή της με τα εκάστοτε προβλεπόμενα πρόσθετα τέλη.

Εάν, πριν από την ολοσχερή εξόφληση των εισφορών θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα ή προσαυξάνεται το ποσό της σύνταξης, το υπόλοιπο του ποσού της εξαγοράς εξοφλείται με παρακράτηση κάθε μήνα από την σύνταξη ποσού ίσο με το $\frac{1}{4}$ του ποσού της σύνταξης.

Όταν οι ασφαλιστικές εισφορές καταβληθούν εφάπαξ εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της αναγνωριστικής απόφασης, παρέχεται έκπτωση 15%.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή και για την αναγνώριση του χρόνου σπουδών στο ΕΤΕΑΜ.

Το ποσοστό των εισφορών για την εν λόγω αναγνώριση είναι 6% (3% εργοδότη και 3% ασφαλισμένου).

Συν/να: 6 φύλλα

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ Δ/ΤΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΒΕΛΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Γρ. κ. Διοικητή
2. Γρ. κ. κ. Υποδιοικητών
3. Γρ. κ. κ. Γεν. Δ/ντών
4. Γρ. κ. κ. Συντονιστών
5. Διευθύνσεις Διοίκησης
6. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης
Γενική Γραμματεία Κοιν. Ασφαλίσεων
Σταδίου 29, 10110 Αθήνα
7. Επιχειρησιακή Ομάδα Ασφαλιστικών Εισφορών
Πατησίων 12, Αθήνα
8. Ομάδα Εκπαιδευτών Αθήνας
Πατησίων 12, Αθήνα
9. Ομάδα Εκπαιδευτών Θεσ/νίκης
(Υποκ/μα Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. Πύλης Αξιού)
10. Ομάδα Υποδομών Ηλεκτρονικής Εξυπηρέτησης & Τηλεπικοινωνιών
Πατησίων 12, Αθήνα
11. Ομάδα Υποδομών Λειτουργικών Παρεμβάσεων & Διαδικασιών
Πατησίων 12, Αθήνα
12. Ανάδοχος Ο.Π.Σ./Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.
Πατησίων 12, Αθήνα
13. Ομάδα Υποδομών Προετοιμασίας & Συλλογής Στοιχείων
Πατησίων 12, Αθήνα
14. Επιτροπή Διαχείρισης Ο.Π.Σ./Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.
Πατησίων 12, Αθήνα

ΑΙΤΗΣΗ**ΠΡΟΣ :**

ΕΠΩΝΥΜΟ : .....

Το Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ.
.....

ΟΝΟΜΑ : .....

Τμήμα Εσόδων

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ ή ΣΥΖΥΓΟΥ : .....

ΟΔΟΣ : .....

Παρακαλώ όπως αναγνωρίσετε ως συντάξιμο το χρόνο σπουδών μου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 18 του άρθρου 10 του Νόμου 3863/2010.

ΑΡΙΘΜΟΣ : .....

ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ : .....

ΤΑΧΥΔΡ. ΚΩΔΙΚΑΣ : .....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ : .....

.....Αιτ.....

ΑΜΚΑ : .....

Α.Μ. Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. : .....

ΘΕΜΑ : Αναγνώριση χρόνου σπουδών

Αθήνα .....

Συνημμένα :

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ (ΚΕΦΑΛΑΙΑ)

Αν ορίσετε εκπρόσωπο για να καταθέσει την αίτησή σας, συμπληρώστε τα παρακάτω :

ΕΠΩΝΥΜΟ : .....

ΟΝΟΜΑ : .....

ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ : .....

ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ : .....

ΑΡ.ΔΕΛΤ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ : .....

Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ : .....

ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜ. – Τ.Κ. – ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ : .....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ : .....

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ :

Εξουσιοδότηση ή πληρεξούσιο ή επικυρωμένο
αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

1. **Αίτηση** ασφαλισμένου.
2. **Ασφαλιστικά βιβλιάρια - στοιχεία** του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. ή και άλλων φορέων και σε περίπτωση έλλειψής τους, απόφαση ή βεβαίωση των φορέων για το αν υπήρξε ασφάλιση σε αυτούς, κατά τον χρόνο σπουδών του ασφαλισμένου.
3. **Υπεύθυνη δήλωση** του ν.1599/86, στην οποία θα δηλώνετε :
  - Ότι για το ότι για τον ζητούμενο προς αναγνώριση χρόνο δεν έχει λάβει χώρα ασφάλιση σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο.
  - Ο αιτούμενος αριθμός ημερών αναγνώρισης.
  - Τα χρονικά διαστήματα στα οποία εμπίπτει ο ζητούμενος προς αναγνώριση χρόνος.
  - Ότι ο ζητούμενος προς αναγνώριση χρόνος δεν έχει αναγνωρισθεί σε άλλο φορέα.
  - Ο τρόπος εξόφλησης της εισφοράς εξαγορά (με δόσεις, εφάπαξ ή με παρακράτηση από την σύνταξη).
4. **Αντίγραφο Πτυχίου ή διπλώματος** της σχολής φοίτησης. Αν η φοίτηση πραγματοποιήθηκε σε ανώτατη ή ανώτερη σχολή της αλλοδαπής, θα πρέπει το Πτυχίο να έχει αναγνωρισθεί ως **ισότιμο** με τα απονεμόμενα από τα Ελληνικά ανώτατα ή ανώτερα εκπαιδευτικά Ιδρύματα, από την εκάστοτε αρμόδια Δημόσια Ελληνική Αρχή {Υπουργείο ή από το Διαπανεπιστημιακό Κέντρο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών της Αλλοδαπής (ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) σήμερα Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) ή από το Ινστιτούτο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Ι.Τ.Ε.) κ.α.}.
5. **Βεβαίωση** της σχολής για τον προβλεπόμενο χρόνο φοίτησης σ' αυτήν καθώς και η χρονική περίοδος φοίτησης του αιτούντος. Σε περίπτωση που ο προβλεπόμενος χρόνος φοίτησης αναφέρεται στο Πτυχίο ή στο Δίπλωμα δεν απαιτείται η βεβαίωση. Για τις περιπτώσεις που η σχολή έχει ενταχθεί σε άλλο εκπαιδευτικό Ίδρυμα ή έχει διακόψει τη λειτουργία της θα προσκομίζεται έγγραφο εποπτεύοντος φορέα για τον προβλεπόμενο χρόνο φοίτησης στη σχολή καθώς και για τη συνολική χρονική περίοδο φοίτησης του αιτούντος.
6. **Φωτοτυπία του δελτίου** της αστυνομικής ταυτότητας.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 115

15 Ιουλίου 2010

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3863

Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 1

Εγγυήσεις - Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

1. Το Δημόσιο εγγυάται τη βιωσιμότητα του Ασφαλιστικού Συστήματος της χώρας με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπούς σύνταξης για κάθε δικαιούχο.

2. Βασική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που δεν αναλογεί σε ασφαλιστικές εισφορές και χορηγείται μετά την 1.1.2015, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος αυτός.

3. Αναλογική σύνταξη: Το ποσό της σύνταξης που αναλογεί στο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη ασφάλισης, από 1.1.2011 και εφεξής, κάθε ασφαλισμένου που θεμελιώνει δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.2015 σε φορείς κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο. Το αναλογικό ποσό σύνταξης βαρύνει τους προϋπολογισμούς των ασφαλιστικών οργανισμών κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο για τους ασφαλισμένους του Δημοσίου.

4. Τα θέματα του νόμου αυτού που αναφέρονται στους τακτικούς υπαλλήλους και λειτουργούς του Δημοσίου, τους στρατιωτικούς και τους τακτικούς υπαλλήλους των Ν.Π.Δ.Δ., οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας θα ρυθμιστούν με ειδικό συνταξιοδοτικό νόμο των αρμόδιων Υπουργών.

Για τους υπαλλήλους της Βουλής τα θέματα του νόμου αυτού θα κανονιστούν από τον Κανονισμό της Βουλής.

Άρθρο 2

Βασική σύνταξη

1. Από 1.1.2015 και εφεξής καθιερώνεται βασική σύνταξη. Το ύψος της βασικής σύνταξης, για το έτος

2010, καθορίζεται στο ποσό των τριακοσίων εξήντα (360,00) ευρώ μηνιαίως, για 12 μήνες και αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του νόμου αυτού.

2. Την ανωτέρω βασική σύνταξη δικαιούνται:

Α. Οι ασφαλισμένοι των οργανισμών κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, καθώς και οι τακτικοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, οι στρατιωτικοί και οι τακτικοί υπάλληλοι των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμίδας, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από την 1.1.2015 και εφεξής.

Η βασική σύνταξη καταβάλλεται από την ημερομηνία συνταξιοδότησης από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα ή το Δημόσιο. Στους ασφαλισμένους των οποίων η σύνταξη, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κεφαλαίου αυτού, αποτελεί άθροισμα δύο τμημάτων, η βασική σύνταξη υπολογίζεται αναλογικά, με βάση τα έτη ασφάλισης από 1.1.2011 και εφεξής προς το συνολικό χρόνο ασφάλισης.

Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται για τους συνταξιούχους λόγω γήρατος κατά 1/35 για κάθε χρόνο που υπολείπεται των τριάντα πέντε (35) ετών διαμονής στην Ελλάδα, μεταξύ του 15ου και του 65ου έτους της ηλικίας. Το ποσό της βασικής σύνταξης μειώνεται στις περιπτώσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε μειωμένη σύνταξη λόγω γήρατος, σε μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας, καθώς και στην περίπτωση χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου. Η μείωση της βασικής σύνταξης προκειμένου για τους ασφαλισμένους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη γήρατος, ανέρχεται σε 1/200 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης. Για τους συνταξιούχους που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη λόγω αναπηρίας με ποσοστό 67% έως και 79,99% χορηγείται το 75% της βασικής σύνταξης, και με ποσοστό από 50% έως και 66,99% χορηγείται το 50% αυτής. Οι μειώσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή σε όσους συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του ν. 612/1977 (ΦΕΚ 164 Α'), καθώς και για τα πρόσωπα του τετάρτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 (ΦΕΚ 210 Α'). Στις περιπτώσεις χορήγησης σύνταξης λόγω θανάτου,

στους ΦΚΑ, στις νομαρχίες και το Δημόσιο, με εξαίρεση τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και τις επιτροπές Απαλλαγών και τις Τριμελείς εξ ιατρών επιτροπές, οι οποίες εξακολουθούν να ασκούν τις αρμοδιότητές του.

Άρθρο 7 **Ενιαίος Κανονισμός Προσδιορισμού** **Ποσοστού Αναπηρίας**

Το ποσοστό αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένιση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών, προκαθορίζεται για όλους τους Ασφαλιστικούς Φορείς και το Δημόσιο με εκατοστιαία αναλογία σε Ενιαίο Κανονισμό Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας, που εκδίδεται εντός εξαμήνου από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, μετά από γνώμη Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και στην οποία συμμετέχει υποχρεωτικά εκπρόσωπος που υποδεικνύεται από την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜεΑ). Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η σύνθεση των μελών της επιτροπής και η συγκρότησή της.

Η ανωτέρω Ειδική Επιστημονική Επιτροπή καθορίζει επίσης και τις παθήσεις για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας των ασφαλισμένων καθορίζεται επ' αόριστον, σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 3846/2010 (ΦΕΚ 66 Α')

Από την έκδοση του νέου ενιαίου κανονισμού καθιερώνεται ο Κανονισμός Εκτίμησης Βαθμού Αναπηρίας (Κ.Ε.Β.Α.), καθώς και ο πίνακας καθορισμού σε εκατοστιαία αναλογία του βαθμού μείωσης της ικανότητας για εργασία του άρθρου 33 του ν. 1813/1988.

Ως την έκδοση του νέου Ενιαίου Κανονισμού η αναπηρία προσδιορίζεται, σύμφωνα με όσα σήμερα ισχύουν στον Κανονισμό εκτίμησης βαθμού Αναπηρίας του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, η εφαρμογή του οποίου επεκτείνεται σε όλες τις Υγειονομικές Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας, πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες που λειτουργούν στους ΦΚΑ, στις νομαρχίες και το Δημόσιο συμπεριλαμβανομένης και της Ανωτάτης Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε.), καταργούμενης κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και εκκρεμούν ενώπιον όλων των ανωτέρω Υγειονομικών Επιτροπών θα κρίνονται σύμφωνα με τον ως άνω Κανονισμό. Από της εφαρμογής του Ενιαίου Κανονισμού οι Υγειονομικές Επιτροπές υποχρεούνται στις γνωματεύσεις τους να μνημονεύουν ρητά το σχετικό εδάφιο ή το συνδυασμό εδαφίων στα οποία ερείζεται ο προσδιορισμός του ποσοστού αναπηρίας.

Άρθρο 8 **Οριστικοποίηση σύνταξης αναπηρίας** **των ασφαλισμένων από 1.1.1993**

Η παράγραφος 3 του άρθρου 25 παρ. 3 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') τροποποιείται ως ακολούθως:

«3. Το δικαίωμα συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, υφίσταται για όσο χρόνο ορίζεται από τις αρμόδιες Υγειονομικές Επιτροπές, παρατείνεται δε με τις ίδιες προϋποθέσεις ενώ δύναται να ελέγχεται αυτεπαγγέλτως οποτεδήποτε, με την υποβολή του συνταξιούχου σε ιατρική εξέταση από τις ανωτέρω επιτροπές. Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας είναι οριστικές για τις περιπτώσεις των ασθενειών που προβλέπονται από ρητή διάταξη, μπορεί δε να είναι οριστικές, εφόσον οι υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν ότι η ανικανότητα είναι μόνιμη. Οι προσωρινές συντάξεις λόγω αναπηρίας καθίστανται οριστικές, μετά και την τελική γνωμάτευση των αρμόδιων Υγειονομικών Επιτροπών εφόσον:

α) Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης επτά (7) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε τρεις τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.

β) Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 60ό έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης πέντε (5) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε δύο τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.»

Άρθρο 9 **Προϋπάρχουσα αναπηρία**

Ο ασφαλισμένος δικαιούται συντάξεως αναπηρίας έστω και αν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένιση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση εφόσον καθίσταται ανίκανος για την εργασία του λόγω ουσιώδους επιδείνωσης και πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι διατάξεις που αφορούν το φορέα στον οποίο ασφαρίζεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ **ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ**

Άρθρο 10 **Όρια ηλικίας συνταξιοδότησης** **και αναγνωριζόμενοι χρόνοι**

1. Τα δύο πρώτα εδάφια της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο ασφαλισμένος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούται σύνταξης, αν κατά την υποβολή της αίτησης έχει πραγματοποιήσει 10.500 τουλάχιστον ημέρες εργασίας στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας του.

Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης για τους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν αυτόν από 1.1.2011 αυξάνεται κατά 300 ημέρες κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση 12.000 ημερών ασφάλισης.

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο, αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.»

2. Το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα ανωτέρω όρια ηλικίας για πλήρη και μειωμένη σύνταξη αυξάνονται από 1.1.2011 κατά εννιά (9) μήνες

κάθε έτος και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους, προκειμένου για λήψη πλήρους σύνταξης και του 58ου προκειμένου για τη λήψη μειωμένης σύνταξης.

Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ασφάλισής τους, από τις οποίες οι 7.500 στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.»

3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης για τους ασφαλισμένους του δευτέρου εδαφίου που συμπληρώνουν αυτόν από 1.1.2011 αυξάνεται κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης. Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το δεύτερο εδάφιο αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.»

4. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α'), προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ο ανωτέρω χρόνος ασφάλισης για τους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν αυτόν από 1.1.2011 αυξάνεται κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης.

Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.»

5. Στο τέλος της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του π.δ. 258/2005 (ΦΕΚ 316 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο χρόνος αυτός ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε τριάντα έξι (36) έτη ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά ένα έτος και μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης.»

6. Όπου από τη νομοθεσία των τομέων κύριας σύνταξης του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Αυτοαπασχολουμένων (Ε.Τ.Α.Α.) προβλέπεται συνταξιοδότηση λόγω γήρατος σε ηλικία εξήντα (60) ετών με τριάντα πέντε (35) έτη ασφάλισης, ο χρόνος αυτός ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε τριάντα έξι (36) έτη ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης.

7. Όπου από τη νομοθεσία των τομέων κύριας σύνταξης του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Αυτοαπασχολουμένων (ΕΤΑΑ) προβλέπεται συνταξιοδότηση λόγω γήρατος σε ηλικία πενήντα οχτώ (58) ετών με τριάντα πέντε (35) έτη ασφάλισης, ο χρόνος αυτός ανακαθορίζεται για το έτος 2011 σε τριάντα έξι (36) έτη ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται σταδιακά κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση σαράντα (40) ετών ασφάλισης, το δε ανωτέρω προβλεπόμενο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης αυξάνεται σταδιακά από 1.1.2012 κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

8. Στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας και του χρόνου ασφάλισης των παραγράφων 1, 3, 4, 5, 6 και 7 οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη

με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.500 ημερών ή τριάντα πέντε (35) ετών ασφάλισής τους.

9. Γενικές ή καταστατικές διατάξεις φορέων κύριας ασφάλισης που προβλέπουν τη χορήγηση σύνταξης με τη συμπλήρωση 10.500 ημερών εργασίας ή τριάντα πέντε (35) ετών ασφάλισης και του 58ου ή του 60ού έτους της ηλικίας, έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31.12.2010.

10. Ασφαλισμένοι μετά την 1.1.1993 σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 12.000 ημερών εργασίας ή σαράντα (40) ετών ασφάλισης και του 60ού έτους της ηλικίας τους.

Για τη συμπλήρωση του ανωτέρω χρόνου, λαμβάνεται υπόψη και ο χρόνος ασφάλισης σε οποιονδήποτε ομοειδή φορέα.

Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 και της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 3029/2002 (ΦΕΚ 160 Α'), της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α') και του άρθρου 41 του ν. 3518/2006 (ΦΕΚ 272 Α'), έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που συμπληρώνουν μέχρι 31.12.2010 τις 11.100 ημέρες εργασίας ή τα τριάντα επτά (37) έτη υποχρεωτικής ασφάλισης.

11. Η παράγραφος 1α του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 1 περίπτωση 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«1α. Ο ασφαλισμένος στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούται σύνταξη λόγω γήρατος εφόσον έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 4.500 ημέρες εργασίας και συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας.

Προκειμένου για γυναίκες το όριο ηλικίας των εξήντα (60) ετών αυξάνεται από 1.1.2011 κατά ένα έτος κάθε χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Η εκ μέρους των γυναικών άσκηση του δικαιώματος λήψης σύνταξης με τον ανωτέρω αριθμό ημερών ασφάλισης χωρεί οποτεδήποτε, εφόσον συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους μέχρι 31.12.2010.

Στην ανωτέρω περίπτωση οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ού έτους της ηλικίας τους.»

12. Η παράγραφος 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α') όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') και συμπληρώθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 143 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), εφαρμόζεται εφόσον ο ασφαλισμένος πληροί τις οριζόμενες σε αυτή προϋποθέσεις του ορίου ηλικίας και του αριθμού ημερών ασφάλισης μέχρι 31.12.2010.

Ο χρόνος ασφάλισης που ορίζεται από τις ανωτέρω διατάξεις για τις ασφαλισμένες που τον συμπληρώνουν από 1.1.2011 καθορίζεται σε 10.400 ημέρες ασφάλισης, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται κατά 400 ημέρες και μέχρι τη συμπλήρωση 12.000 ημερών ασφάλισης. Το όριο ηλικίας καθορίζεται από 1.1.2011 στο 58ο έτος, για πλήρη σύνταξη και στο 56ο έτος για μειωμένη, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες

και μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας τους, καταργουμένης εφεξής της δυνατότητας για λήψη μειωμένης σύνταξης.

Προκειμένου για ασφαλισμένους που έχουν πραγματοποιήσει 10.000 ημέρες ασφάλισης το όριο ηλικίας καθορίζεται από 1.1.2011 στο 63ο έτος, για κάθε δε επόμενο έτος αυξάνεται κατά έξι (6) μήνες και μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας.

Στην ανωτέρω περίπτωση οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.000 ημερών ασφάλισής τους.

13. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α') όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 παράγραφος 1 περίπτωση 3α του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Ο ασφαλισμένος που συμπληρώνει το 60ό έτος της ηλικίας του και 4.500 ημέρες εργασίας, από τις οποίες εκατό τουλάχιστον σε καθένα από τα πέντε ημερολογιακά έτη τα αμέσως προηγούμενα του έτους, κατά το οποίο υποβάλει την αίτηση συνταξιοδότησης, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά το 1/200 της πλήρους μηνιαίας σύνταξης, για κάθε μήνα που υπολείπεται από το όριο ηλικίας που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1α.

Ειδικά για τους ασφαλισμένους της παρ. 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που πληρούν την ειδική προϋπόθεση της πραγματοποίησης των 100 ημερών κατ' έτος την αμέσως προηγούμενη της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης πενταετία, η μείωση της σύνταξης κατά το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου χωρεί για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του διαμορφούμενου κατ' έτος ηλικίας πλήρους έτους συνταξιοδότησης, σύμφωνα με το παραπάνω.

Προκειμένου για γυναίκες που πληρούν τις ανωτέρω χρονικές προϋποθέσεις, το όριο ηλικίας των πενήντα πέντε (55) ετών αυξάνεται κατά ένα έτος από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας. Το δικαίωμα λήψης μειωμένης σύνταξης στο 55ο έτος της ηλικίας χωρεί, εφόσον το όριο αυτό συμπληρώνεται μέχρι 31.12.2010. Το ποσοστό μείωσης στις ανωτέρω περιπτώσεις υπολογίζεται με βάση τους μήνες που υπολείπονται από τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου από το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1α ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.

Στην ανωτέρω περίπτωση οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του 55ου έτους της ηλικίας.

Ειδικά για τις ασφαλισμένες της παρ. 1β του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που πληρούν την ειδική προϋπόθεση της πραγματοποίησης των 100 ημερών κατ' έτος την αμέσως προηγούμενη της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης πενταετία η μείωση της σύνταξης κατά το ποσοστό του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής χωρεί για κάθε μήνα που υπολείπεται μέχρι τη συμπλήρωση του διαμορφούμενου κατ' έτος ορίου ηλικίας πλήρους συνταξιοδότησης, σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται μειωμένη σύνταξη στο όριο

ηλικίας και το χρόνο ασφάλισης που ισχύουν κατά το έτος συμπλήρωσης των 10.000 ημερών ασφάλισής τους.»

14. Η περίπτωση 2 της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α'), όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του πρώτου εδαφίου με την παράγραφο 9 του άρθρου 47 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), την προσθήκη των δύο τελευταίων εδαφίων του με την παράγραφο 10 του ίδιου άρθρου του ίδιου νόμου και την προσθήκη δύο επιπλέον εδαφίων με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 19 του ν. 2150/1993 (ΦΕΚ 98 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν ο ασφαλισμένος λαμβάνει σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας από άλλο ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ ή το Δημόσιο, εκτός των αναπήρων και θυμάτων πολέμου και μητέρων, που συνταξιοδοτήθηκαν με το άρθρο 63 παρ. 4 του ν.1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), δικαιούται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ πλήρη σύνταξη γήρατος, εφόσον έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 6.000 ημέρες ασφάλισης και έχει συμπληρώσει το όριο ηλικίας που απαιτείται από τη νομοθεσία για την απονομή πλήρους σύνταξης.

Αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει 4.800 ημέρες ασφάλισης τουλάχιστον και έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του, δικαιούται σύνταξη γήρατος μειωμένη κατά 50%. Προκειμένου για γυναίκες που έχουν πραγματοποιήσει τον ανωτέρω χρόνο ασφάλισης, το όριο ηλικίας των 60 ετών αυξάνεται κατά ένα έτος από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας. Η εκ μέρους των γυναικών άσκηση του δικαιώματος συνταξιοδότησης με τον ανωτέρω αριθμό ημερών ασφάλισης χωρεί, εφόσον συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους μέχρι 31.12.2010.

Στην ανωτέρω περίπτωση, οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης του 60ού έτους της ηλικίας.

Η κατά το προηγούμενο εδάφιο μείωση σύνταξης επέρχεται και στην περίπτωση όπου απονέμεται σύνταξη αναπηρίας από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 5 (εδ. α'-γ') του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), εκτός αν ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 3.000 ημέρες εργασίας εκ των οποίων 600 την τελευταία πενταετία.»

Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν εφαρμογή και στους λοιπούς πλην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ φορείς κύριας ασφάλισης, πλην ΟΓΑ, προκειμένου για τις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω γήρατος και αναπηρίας. Ειδικά για την συνταξιοδότηση λόγω γήρατος απαιτείται η συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, με εξαίρεση την περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε περισσότερους του ενός φορείς κύριας ασφάλισης, ταυτόχρονα ή μέσα σε διάστημα έξι (6) μηνών από την έναρξη της συνταξιοδότησης από τον πρώτο φορέα. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου δεν έχει εφαρμογή στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όταν είναι ο φορέας στον οποίο θεμελιώνεται δεύτερο συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

15. Α) Το όριο ηλικίας των 60 ετών ή μικρότερο αυτού που προβλέπεται από γενικές ή καταστατικές διατάξεις για τη συνταξιοδότηση ασφαλισμένων των

φορέων κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, αυξάνεται κατά ένα (1) έτος κάθε χρόνο από 1.1.2011 και μέχρι τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου αυτού, των διατάξεων της περ. α΄ του εδαφίου β΄ της παρ. 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951, καθώς και κάθε άλλης ειδικής διάταξης από την οποία προβλέπεται συνταξιοδότηση ειδικών κατηγοριών εργαζόμενων σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες.

Όπου από τις διατάξεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης προβλέπεται χορήγηση μειωμένης σύνταξης στις γυναίκες ασφαλισμένες σε όριο ηλικίας μικρότερο του 60ού έτους, το όριο αυτό αυξάνεται κατά ένα (1) χρόνο από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

Β) Από 1.1.2011 τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, που προβλέπονται από τις διατάξεις του β.δ.7/1965 (ΦΕΚ 2 Α΄), του β.δ. 649/1968 (ΦΕΚ 232 Α΄) και του άρθρου 19 του ν. 2703/1999 (ΦΕΚ 72 Α΄), καθορίζονται κατ' ελάχιστο στο 55ο έτος της ηλικίας για πλήρη σύνταξη και στο 50ό έτος για μειωμένη, αυξάνονται δε για κάθε επόμενο έτος κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού και του 55ου έτους αντίστοιχα. Όπου από τις διατάξεις των ως άνω βασιλικών διαταγμάτων και του άρθρου 19 του ν. 2703/1999 προβλέπεται συνταξιοδότηση χωρίς όριο ηλικίας, από 1.1.2011 καθορίζεται το 55ο έτος της ηλικίας, αυξάνεται δε για κάθε επόμενο έτος κατά ένα χρόνο μέχρι τη συμπλήρωση του 60ού έτους.

Οι υπέρ του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ προβλεπόμενες πρόσθετες εισφορές για τον κλάδο σύνταξης εξακολουθούν να καταβάλλονται μέχρι 31.12.2015. Από την 1.1.2016 καταβάλλεται η πρόσθετη ειδική εισφορά που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 2084/1992.

Στις περιπτώσεις σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας της παραγράφου αυτής, οι ασφαλισμένοι δικαιούνται σύνταξη στο όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται κατά το έτος συμπλήρωσης του προβλεπόμενου, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ορίου ηλικίας για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη.

16. Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από τις διατάξεις της περ. α΄ του εδαφίου β΄ της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α΄), όπως ισχύουν, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από τις γυναίκες που απασχολούνται σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, αυξάνεται κατά ένα χρόνο, από 1.1.2011 και για κάθε επόμενο έτος και μέχρι την συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας.

Στην περίπτωση αυτή οι ασφαλισμένες δικαιούνται σύνταξη με το όριο ηλικίας που ισχύει κατά το έτος συμπλήρωσης τουλάχιστον 4.500 ημερών ασφάλισής τους από τις οποίες οι 3.600 είναι σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα.

17.α) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από τις παραγράφους 2 και 3 περ. α΄ του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 για τη συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα παιδιά, καθορίζεται:

από 1.1.2011 στο 52ο έτος, από 1.1.2012 στο 55ο έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος.

Εάν οι μητέρες συμπληρώνουν το προβλεπόμενο από τις οικίες διατάξεις συντάξιμο χρόνο, δικαιούνται μειωμένη σύνταξη, με την συμπλήρωση του 50ού έτους της ηλικίας από 1.1.2011, του 53ου έτους από 1.1.2012 και του 60ού έτους από 1.1.2013.

β) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται για τη συνταξιοδότηση των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ μέχρι 31.12.1992 μητέρων ανηλίκων τέκνων, καθορίζεται από 1.1.2011 στο 57ο έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 60ό έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος.

Το όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης καθορίζεται αντίστοιχα από 1.1.2011 στο 52ο έτος, από 1.1.2012 στο 55ο έτος και από 1.1.2013 στο 60ό έτος.

γ) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την παρ. 3γ του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 και από την παρ. 8 του άρθρου 33 του ν. 3232/2004, για τη συνταξιοδότηση μητέρων ανηλίκων τέκνων ασφαλισμένων στον τομέα σύνταξης εφημεριδοπωλών και υπαλλήλων Πρακτορείων Θεσσαλονίκης και στον τομέα ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών, καθώς και το όριο ηλικίας των ασφαλισμένων μητέρων ανηλίκων τέκνων στον Τομέα Ασφάλισης Ιδιοκτητών Συντακτών και Υπαλλήλων Τύπου και στον Τομέα Ασφάλισης Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, καθορίζεται από 1.1.2011 στο 57ο έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 60ό έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος.

Το όριο ηλικίας για λήψη μειωμένης σύνταξης καθορίζεται αντίστοιχα από 1.1.2011 στο 52ο έτος, από 1.1.2012 στο 55ο έτος και από 1.1.2013 στο 60ό έτος.

δ) Το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης μητέρων ανηλίκων τέκνων ασφαλισμένων σε κλάδους κύριας ασφάλισης- σύνταξης αυτοαπασχολούμενων καθορίζεται από 1.1.2011 στο 55ο έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 58ο έτος και από 1.1.2013 στο 65ο έτος της ηλικίας.

Το όριο ηλικίας για τη λήψη μειωμένης σύνταξης καθορίζεται αντίστοιχα από 1.1.2011 στο 50ό έτος της ηλικίας, από 1.1.2012 στο 53ο έτος και από 1.1.2013 στο 60ό έτος της ηλικίας.

ε) Το όριο ηλικίας που προβλέπεται από την παρ. 6 του άρθρου 24 του ν. 2084/1992 για τη συνταξιοδότηση μητέρων με ανήλικα τέκνα, καθορίζεται από 1.1.2013 στο 65ο έτος της ηλικίας.

Το όριο ηλικίας για μειωμένη σύνταξη καθορίζεται από 1.1.2013 στο 60ό έτος.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις α΄, β΄, γ΄, δ΄, σταδιακής αύξησης του ορίου ηλικίας η ασφαλισμένη μητέρα ακολουθεί το όριο ηλικίας όπως διαμορφώνεται σύμφωνα με τα παραπάνω και ισχύει κατά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου συντάξιμου χρόνου, εφόσον συντρέχει και η ανηλικότητα του παιδιού.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στους χήρους πατέρες ανηλίκων παιδιών.

Για τους χήρους πατέρες αναπήρων παιδιών έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τις μητέρες ανίκανων για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιών.

στ) Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 24 του ν. 2084/1992, όπως συμπληρώθηκε με την περίπτωση β΄ της παραγράφου 7 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008, καταργείται.

ζ) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 αντικαθίσταται ως εξής:

«Προκειμένου για συνταξιοδοτικά δικαιώματα που θεμελιώνονται από 1.1.2011 απαιτείται η συμπλήρωση του 52ου έτους, από 1.1.2012 του 55ου και από 1.1.2013 του 65ου έτους της ηλικίας.»

18. Το άρθρο 40 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ως χρόνος ασφάλισης στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και το Δημόσιο λογίζεται, πλην του χρόνου πραγματικής ή προαιρετικής ασφάλισης: α) ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, β) ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, γ) ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και μέχρι 300 ημέρες, ο χρόνος επιδότησης τακτικής ανεργίας και μέχρι 300 ημέρες, δ) ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών και μέχρι δύο (2) έτη, ε) ο χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, καθώς και ο χρόνος σπουδών, μετά τη συμπλήρωση του 17ου έτους της ηλικίας, σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο οποίος είναι ίσος με τα κατά το χρόνο αποφοίτησης επίσημα ακέραια χρόνια σπουδών της οικείας σχολής, στ) ο χρόνος ανεργίας, μετά την υπαγωγή στην ασφάλιση οποιουδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο, ζ) ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήσης και λοχείας, η) ο χρόνος απεργίας, θ) ο πλασματικός χρόνος του άρθρου 141 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), που αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές και ανεξάρτητα του χρόνου γέννησης των παιδιών και ι) ο χρόνος μαθητείας όπως ορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις και μέχρι ένα (1) έτος, ια) ο χρόνος αποδεδειγμένης άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας πριν την εγγραφή στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Ε. και μέχρι πέντε (5) έτη εφόσον δεν είχαν πληρωθεί οι ασφαλιστικές εισφορές.

2. Η αναγνώριση και εξαγορά του χρόνου στρατιωτικής υπηρεσίας γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1358/1983 (ΦΕΚ 60 Α') όπως ισχύουν κάθε φορά.

Στις περιπτώσεις που θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2011 μέχρι 31.12.2014 με βάση τις ισχύουσες διατάξεις, το ποσό για την εξαγορά του χρόνου της στρατιωτικής θητείας στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μειώνεται κατά 30%. Για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015 και εφεξής το ανωτέρω ποσό μειώνεται κατά 50%. Το καταβαλλόμενο ποσό και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις δεν μπορεί να είναι κατώτερο αυτού που προκύπτει με βάση υπολογισμού το 25πλάσιο του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.

Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών αναγνωρίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 1483/1984 (ΦΕΚ 153 Α'), για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς ασφαλισμένου και εργοδότη, που ισχύει για κάθε φορέα και του 25πλάσιου του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κατά τη χρονολογία υποβολής της αίτησης αναγνώρισης.

Οι ημέρες επιδότησης λόγω ασθένειας, λόγω τακτικής ανεργίας και ο προβλεπόμενος από την Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.

χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήσης και λοχείας, συνηπολογίζονται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας και ο χρόνος απεργίας αναγνωρίζονται, με αίτηση του ενδιαφερομένου, τόσο για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για προσαύξηση του ποσού της σύνταξης και εξαγοράζεται βάσει του ποσοστού εισφοράς εργοδότη και ασφαλισμένου του οικείου φορέα και των αποδοχών του ασφαλισμένου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, το ποσό δε της εξαγοράς βαρύνει τον ασφαλισμένο. Η αίτηση υποβάλλεται στον ασφαλιστικό οργανισμό που υπαγόταν ο ασφαλισμένος κατά το χρόνο χορήγησης της εκπαιδευτικής άδειας ή της απεργίας και συνοδεύεται από βεβαίωση του εργοδότη που εκδόθηκε κατά τον ίδιο χρόνο, από την οποία να προκύπτει ο λόγος χορήγησης και η διάρκεια της άδειας ή της απεργίας.

Ο χρόνος φοίτησης σε ανώτερες ή ανώτατες σχολές, ο χρόνος σπουδών σε μέσες επαγγελματικές σχολές, ο χρόνος μαθητείας, καθώς και ο χρόνος ανεργίας αναγνωρίζονται, μετά από αίτηση του ασφαλισμένου, για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος και την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης, με την καταβολή για κάθε μήνα ποσού εξαγοράς υπολογιζόμενου με ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) για τους φορείς κύριας ασφάλισης και έξι τοις εκατό (6%) για τους φορείς επικουρικής ασφάλισης επί του 25πλάσιου του ΗΑΕ που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

Οι ασφαλιστικές εισφορές για τις κατά τα παραπάνω αναγνωρίσεις καταβάλλονται είτε εφάπαξ, εντός τριμήνου από την κοινοποίηση της απόφασης οπότε παρέχεται έκπτωση 15 % είτε σε μηνιαίες δόσεις, ίσες με τους αναγνωριζόμενους μήνες. Η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα της κοινοποίησης της απόφασης. Καθυστερήση καταβολής δόσης συνεπάγεται επιβάρυνσή της με τα εκάστοτε προβλεπόμενα πρόσθετα τέλη.

Σε περίπτωση θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή προσαύξησης του ποσού της σύνταξης πριν το χρόνο εξόφλησης της εισφοράς εξαγοράς, παρακρατείται κάθε μήνα από τη σύνταξη και μέχρι την εξόφληση ποσό ίσο με το $\frac{1}{4}$ του ποσού της σύνταξης.

Ο πλασματικός χρόνος ασφάλισης του άρθρου 141 του ν. 3655/2008 (ΦΕΚ 58 Α'), συνηπολογίζεται και για τη συμπλήρωση του χρόνου συνταξιοδότησης λόγω γήρατος, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου αυτού, καθώς και των 4.500 ημερών ή δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης.

Οι χρόνοι των περιπτώσεων γ' και ζ' συνηπολογίζονται μόνο για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω γήρατος και όχι για τον προσδιορισμό του δικαιούμενου ποσού σύνταξης.

Ο χρόνος κατά τον οποίο ο ασφαλισμένος έλαβε σύνταξη αναπηρίας συνηπολογίζεται για τη συμπλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων που απαιτούνται για τη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος.

Όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος μέχρι 31.12.2010, με προσμέτρηση χρόνων που προβλέπονται στο άρθρο 40 του ν. 2084/1992, εφόσον η σχετική αίτηση

αναγνώρισης υποβληθεί μέχρι 31.12.2013, ακολουθούν τις κατά περίπτωση προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, που ισχύουν κατά το έτος 2010.

3. Οι αναγνωριζόμενοι χρόνοι συνυπολογίζονται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστον 3.600 ημέρες ή δώδεκα (12) έτη ασφάλισης.

Ο συνολικός χρόνος ο οποίος, με βάση τα ανωτέρω, συνυπολογίζεται ή αναγνωρίζεται για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δεν μπορεί να υπερβεί τα επτά (7) έτη.

Ειδικότερα, ο χρόνος αυτός καθορίζεται κατ' ανώτατο όριο:

α) σε τέσσερα (4) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2011,

β) σε πέντε (5) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2012,

γ) σε έξι (6) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του έτους 2013 και

δ) σε επτά (7) έτη για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2014 και εφεξής.»

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2011.

19. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 155 του ν. 3528/2007 «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (ΦΕΚ 26 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ο υπάλληλος με αίτησή του, που υποβάλλεται έξι (6) μήνες πριν τη συμπλήρωση τριάντα πέντε (35) ετών πραγματικής και συντάξιμης δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και του ορίου ηλικίας υποχρεωτικής αποχώρησης, μπορεί να ζητήσει να παραμείνει στην υπηρεσία έως τρία (3) επιπλέον έτη και έως τη συμπλήρωση κατ' ανώτατο όριο του 65ού έτους της ηλικίας.»

Κατά την πρώτη εφαρμογή της διάταξης η αίτηση γίνεται αποδεκτή εφόσον υποβληθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Δυνατότητα ασκήσεως του ανωτέρω δικαιώματος έχουν και όσοι έχουν αυτοδικαίως απολυθεί από 1ης Ιουνίου 2010.

20. Διατάξεις Κανονισμών Εργασίας και Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας που εφαρμόζονται σε εργαζόμενους του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται από το ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α'), και προβλέπουν αυτοδίκαιη και υποχρεωτική απόλυση με τη συμπλήρωση είτε του οριζόμενου σε αυτές χρόνου υπηρεσίας και ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, είτε του ορίου ηλικίας που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για συνταξιοδότηση λόγω γήρατος, δεν εφαρμόζονται, εφόσον υποβληθεί από τον εργαζόμενο αίτηση παραμονής στην υπηρεσία που γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή από τον εργοδότη. Η παραμονή δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των τριών (3) ετών εκτός και εάν δεν θεμελιώνεται δικαίωμα για συνταξιοδότηση με πλήρη σύνταξη.

Άρθρο 11

Αναπροσαρμογή συντάξεων και ορίων ηλικίας

1. α) Από 1.1.2014 οι συντάξεις των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων του Δημοσίου αναπροσαρμόζονται κατ' έτος με κοινή

απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης στη βάση συντελεστή που διαμορφώνεται κατά 50% από τη μεταβολή του ΑΕΠ και κατά 50% από τη μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους και δεν υπερβαίνει την ετήσια μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

β) Οι διατάξεις της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου με τις οποίες προβλέπεται αναπροσαρμογή ή αύξηση των συντάξεων, που καταβάλλονται από αυτό, κατά τρόπο διαφορετικό από τον οριζόμενο με τις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης ή με βάση τις ισχύουσες κάθε φορά μισθολογικές διατάξεις, καταργούνται από 1.1.2014.

2. Από την 1.1.2011 και ανά διετία η Εθνική Αναλογιστική Αρχή εκπονεί αναλογιστικές μελέτες, οι οποίες επικυρώνονται από την Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αντικείμενο τη συνεχή παρακολούθηση της εξέλιξης της εθνικής συνταξιοδοτικής δαπάνης. Με ειδικό νόμο ανακαθορίζονται οι συντάξεις με στόχο τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος. Το ύψος των ανωτέρω δαπανών για τη βασική, την αναλογική και την επικουρική σύνταξη, προβαλλόμενο έως το έτος 2060, δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο αύξησης των 2,5 ποσοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, με έτος αναφοράς το 2009.

3. Τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των ασφαλισμένων των οργανισμών κοινωνικής ασφάλισης και του Δημοσίου, ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση, τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 10 του παρόντος νόμου και σε καταστατικές ή γενικές διατάξεις νόμων, ανακαθορίζονται κατά τη μεταβολή του προσδόκιμου ζωής του πληθυσμού της χώρας, με σημείο αναφοράς την ηλικία των 65 ετών. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.1.2021 και κατά την πρώτη εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της δεκαετίας 2010 έως και 2020. Από 1.1.2024 τα ανωτέρω όρια ανακαθορίζονται ανα τριετία. Η αναπροσαρμογή των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που εκδίδεται κατά το τελευταίο έτος κάθε περιόδου με βάση τους σχετικούς δείκτες που προσδιορίζονται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και την Eurostat και αφορούν στην επόμενη περίοδο.

Άρθρο 12

Γενικοί όροι συνταξιοδότησης επιζώντος συζύγου

1. Ο επιζών σύζυγος δεν δικαιούται σύνταξη από ασφαλιστικούς οργανισμούς κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, ή το Δημόσιο κατά περίπτωση, στις εξής περιπτώσεις:

Α. Αν ο θάνατος του ασφαλισμένου συζύγου επήλθε πριν από την πάροδο τριών (3) ετών από την τέλεση του γάμου, εκτός αν:

α) Ο θάνατος οφείλεται σε ατύχημα, εργατικό ή μη.

β) Κατά τη διάρκεια του γάμου γεννήθηκε, νομιμοποιήθηκε, αναγνωρίστηκε ή υιοθετήθηκε τέκνο.

γ) Η χήρα κατά το χρόνο του θανάτου τελούσε σε κατάσταση εγκυμοσύνης, η οποία δεν διεκόπη και γεννήθηκε ζων τέκνο.

Άρθρο 75
Καταργούμενες διατάξεις

1. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του α.ν. 1846/1951 καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν. 825/1978 και των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 143 του ν. 3655/2008 καταργούνται από 1.1.2011.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 49-55 και 61 του ν. 2676/1999 (ΦΕΚ 1 Α΄) και του άρθρου 19 του ν. 3833/2010 καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 6 του ν. 3586/2007 (ΦΕΚ 151 Α΄) καταργούνται και η παράγραφος 9 αναριθμείται σε 8.

5. Οι διατάξεις των άρθρων 12, 18 και 20 του ν. 3586/2007 (ΦΕΚ 151 Α΄) καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

6. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης α΄ και του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 3, των παραγράφων 4, 5 και της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 7 του άρθρου 144 του ν. 3655/2008 καταργούνται.

7. Οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 1 και του β΄ εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 3232/2004 (ΦΕΚ 48 Α΄) καταργούνται.

8. Κάθε διάταξη αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου καταργείται.

Άρθρο 76
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ι. ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

Δ. ΡΕΠΠΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Μ. ΞΕΝΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Λ. ΚΑΤΣΕΛΗ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΙΚ. ΜΠΑΤΖΕΛΗ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Μ. ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2010

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
Χ. ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ